

**M.E.: IAR ICONARIII – de Mihai
Eminescu [20 noiembrie 1888]**

D. Alexandru Beldiman junior ne face onoarea de a reveni

asupra vestitei cestiuni a iconarilor, răspunzând la articolul publicat în „România liberă”. Domnia sa ne impută că am fi schimbat și terenul și obiectul în discuțiune, că am vorbit numai de icoanele bisericesti – atinse de domnia sa numai în trecut – pe când cestiunea ce i se pare importantă e răspândirea portretelor cromografice ale împăratului rusesc și a membrilor familiei sale.

Permită-ni-se de a fi în privința aceasta de o opinie contrară.

Icoanele bisericesti, introduse din cauza identității confesiunii și ritului religios, sunt incomparabil mai pernicioase prin răspândirea lor, decât icoanele de caracter politic. Importul celor dentăi datează de zecimi de ani și a preparat spiritele pentru răspândirea celor din urmă, căci, pe când influențele politice sunt în genere schimbăcioase și trecătoare, influența religioasă și confesională persistă adeseori secole întregi și determină cea mai intimă și mai adâncă convingere a conștiinței unui popor.

Portretele împăratului pot fi și ele stricăcioase, dar împăratul nu e nemuritor; din momentul în care va avea soarta comună a tuturor oamenilor portretele sale nu vor mai însemna nimic, prea puțini își vor mai aduce aminte de numele lui chiar, și va fi privit de generația următoare ca o rămășiță fără de înțeles a trecutului. Din contra icoanele bisericesti persistă pe cât timp poporul ține la confesiunea religioasă moștenită și de aceea și în trecut în numele religiei s-au întreprins invaziile rusești în Principate și în Peninsula Balcanică, precum mii de alte crime și nedreptăți s-au comis în cuprinsul istoriei omenirii în numele religiei și sub pretexte religioase. Suntem siguri că dacă n-ar exista comunitatea religioasă cu rușii, nu s-ar afla nici urmă de iconărie rusească în țară la noi.

De aceea ar trebui să se creeze, nu cu mari sacrificii, o industrie similară la noi care să poată concura cu produsele

rusești și să le înlocuiască.

Dar pericole în adevăr grave nu se vor produce niciodată în mod serios prin icoane. Cauzele cari ar putea slăbi siguranța statului Român sunt cu totul de altă natură: sunt economice și sociale.

Dacă vom continua ca în trecut, a nu realiza nici o reformă pentru ridicarea claselor muncitoare, dacă prin măsuri înțelepte nu vom îmbunătăți starea țaranului, ci-l vom lăsa să vegezeze în mizeria actuală, dacă nu se va introduce o echitate mai mare în relațiunile lui de muncă, se poate întâmpla ca efecte esteriore să aibă oarecare influență asupra celor nemulțumiți. Dar printr-o stare economică și de cultură mai dezvoltată și având bunul trai necesar, desigur că încercări esteriore de a-i ademeni prin icoane și portrete n-ar avea nici un succes.

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1882-1883, 1888-1889

„TIMPUL”, „ROMÂNIA LIBERĂ”, „FÂNTÂNA BLANDUZIEI”

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC

Editura Academiei RSR, 1985-1989

Vol XIII

Mihai-Eminescu.Ro